

2026Z00089

Vragen van het lid **Flach** (SGP) aan de Ministers van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur en van Infrastructuur en Waterstaat over *de bijdrage van de landbouw aan de nutriëntenbelasting van het oppervlaktewater*. (Ingezonden 7 januari 2026).

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van het bericht «PBL rekent watervervuiling (stikstof en fosfor) uit andere bronnen toe aan landbouw» en de publicatie van het Compendium voor de Leefomgeving waarnaar wordt verwezen?^{1 2}

Vraag 2

Waarom wordt in de landelijke emissiecijfers, gebaseerd op de Emissieregistratie en weergegeven in het Compendium voor de Leefomgeving, de nutriëntenbelasting van het oppervlaktewater door stikstofdepositie op landbouwgronden, bodemleverantie, kwel en extern inlaatwater op het conto van de landbouw geschreven?

Vraag 3

Bent u bereid ervoor te zorgen dat in de landelijke emissieregistratie en het Compendium voor de Leefomgeving verschil wordt gemaakt tussen de landbouwbijdrage via bemesting en erfafspoeling enerzijds en stikstofdepositie op landbouwgronden, bodemleverantie, kwel en extern inlaatwater anderzijds?

Vraag 4

Waarom is in de rapportage op grond van artikel 10 van de Nitraatrichtlijn wat betreft de uit- en afspoeling bij landbouwgronden geen verschil gemaakt tussen de directe bijdrage van bemesting enerzijds en de bijdrage van

¹ Stichting Agri Facts, 27 december 2025, «PBL rekent watervervuiling (stikstof en fosfor) uit andere bronnen toe aan landbouw», (<https://stichtingagrifacts.nl/pbl-rekent-watervervuiling-stikstof-en-fosfor-uit-andere-bronnen-toe-aan-landbouw/>)

² Compendium voor de Leefomgeving, 18 november 2025, 'Belasting van het oppervlaktewater met vermestende stoffen, 1990–2023», (<https://www.clo.nl/indicatoren/nl019226-belasting-van-het-oppervlaktewater-met-vermestende-stoffen-1990-2023>)

stikstofdepositie op landbouwgronden, bodemleverantie, kwel en extern inlaatwater anderzijds?³

Vraag 5

Is de Europese Commissie (EC) geïnformeerd over de landelijke bronnenanalyse van Wageningen Environmental Research en de daarin genoemde relatieve landbouwbijdrage via bemesting en erfafspoeling?

Vraag 6

Kunt u aangeven of de landelijke emissiecijfers, gebaseerd op de Emissieregistratie en weergegeven in het Compendium voor de Leefomgeving, een rol hebben gespeeld bij de besluitvorming over en de afwijzing van de derogatie voor Nederland door de EC? Zo ja, welke?

Vraag 7

Kunt u aangeven in hoeverre de normstelling voor Kaderrichtlijn Water (KRW)-waterlichamen door waterschappen en provincies is gebaseerd op bronnenanalyses?

Vraag 8

Kunt u aangeven in hoeverre bij de KRW-normstelling onderscheid is gemaakt tussen de daadwerkelijke bijdrage van de landbouw via bemesting en erfafspoeling enerzijds en de bijdrage van stikstofdepositie op landbouwgronden, bodemleverantie, kwel en extern inlaatwater anderzijds?

Vraag 9

Is voor alle waterlichamen de nutriëntenbelasting van kwelwater en bodemleverantie verrekend in de nutriëtnormen?

Vraag 10

Is het u bekend dat waterschappen en provincies verschillend omgaan met het al dan niet verrekenen van natuurlijke bronnen van nutriëntenbelasting in de normen, waardoor deze normen mogelijk strenger zijn dan nodig is? Hoe waardeert u dat?

Vraag 11

Welk ander beleid en andere regelgeving wordt gebaseerd op de eerder genoemde emissiecijfers?

Vraag 12

Kunt u aangeven wat de belangrijkste verschillen zijn tussen de landelijke bronnenanalyse van Wageningen Environmental Research en de eigen regionale bronnenanalyses van waterschappen? In hoeverre is sprake van verschillen in de toewijzing van bronnen?

Vraag 13

Acht u het verstandig om, gelet op de grote verschillen in waterkwaliteitsproblemen en de relatieve bijdrage van landbouw bemesting tussen de verschillende regio's, in te zetten op het niet aanwijzen van heel Nederland als kwetsbaar gebied op grond van de Nitraatrichtlijn dan wel het vaststellen van verschillende actieprogramma's voor verschillende regio's, inclusief eventuele derogaties passend bij de regionale waterkwaliteitsproblematiek?

³ RIVM, 28 november 2024, «Landbouwpraktijk en waterkwaliteit in Nederland; toestand (2020–2023) en trend (1992–2023) Resultaten van de monitoring van de effecten van de EU Nitraatrichtlijn actieprogramma's, 2024», <https://www.rivm.nl/publicaties/landbouwpraktijk-en-waterkwaliteit-in-nederland-toestand-2020-2023-en-trend-1992-2023>